

Chambre des Représentants

SESSION EXTRAORDINAIRE 1974

20 JUIN 1974

PROPOSITION DE LOI

relative à la situation administrative des fonctionnaires et agents de l'Etat ou d'organismes parastataux élus à un mandat politique requérant une disponibilité permanente.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Ainsi que le rappelle M. Schyns, dans les développements de sa proposition de loi n° 19/1 du 2 mai 1974, la base du recrutement des mandataires politiques est très étroite en Belgique. Les mandataires doivent pouvoir se libérer régulièrement pendant la journée.

D'autre part, la règle démocratique de séparation des pouvoirs exige que le personnel dépendant de l'exécutif ne puisse être, en même temps, partie du pouvoir législatif.

Les fonctionnaires et agents de l'Etat ou d'un organisme parastatal, citoyens à part entière, doivent pouvoir participer activement à l'exercice de la démocratie et donc être choisis par la nation pour exercer un mandat, sous réserve de l'application de la règle rappelée ci-dessus.

La présente proposition de loi veut permettre l'élargissement du recrutement aux mandats politiques requérant une participation à temps plein (députés permanents et parlementaires) en garantissant l'indépendance du mandataire, vis-à-vis des groupes de pression, grâce à une plus grande sécurité d'existence en cas de non-réélection.

Commentaire des articles.

Article 1.

Cet article maintient le principe de la séparation des pouvoirs en spécifiant que les élus ne peuvent rester en fonction dans leur emploi, ni continuer à en exercer les attributions.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

BUITENGEWONE ZITTING 1974

20 JUNI 1974

WETSVOORSTEL

betreffende de administratieve toestand van de ambtenaren en beambten van het Rijk of van parastatale instellingen die worden verkozen voor een politiek mandaat waarvoor een permanente beschikbaarheid is vereist.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Zoals de heer Schyns opmerkt in de toelichting bij zijn wetsvoorstel n° 19/1 van 2 mei 1974, is de recruteringsbasis voor politieke mandaten in België zeer eng. De mandatarissen moeten zich overdag regelmatig kunnen vrijmaken.

Anderzijds eist de democratische regel van de scheiding der machten dat het personeel dat onder de uitvoerende macht ressorteert, niet tegelijkertijd deel uitmaakt van de wetgevende macht.

De ambtenaren en beambten van het Rijk of van een parastatale instelling moeten als volwaardige burgers actief kunnen deelnemen aan de uitoefening van democratische rechten. Zij moeten dus door de natie kunnen worden verkozen om een mandaat uit te oefenen, met inachtneming van de toepassing van de hierboven aangehaalde regel.

Dit wetsvoorstel wil de recruteringsmogelijkheden uitbreiden voor politieke mandaten die een voltijdse inzet vergen, en tevens de onafhankelijkheid van de mandataris tegenover de drukingsgroepen garanderen dank zij een grotere bestaanszekerheid bij niet herverkiezing.

Toelichting bij de artikelen.

Artikel 1.

Dit artikel houdt vast aan het principe van de scheiding der machten door te stellen dat de verkozenen niet langer in dienst mogen blijven in hun ambt, noch de bevoegdheden ervan verder mogen blijven uitoefenen.

Il dispose cependant que cette interdiction n'est que momentanée. La situation actuelle des fonctionnaires qui assument une mission dans un cabinet ministériel sert de base à cette disposition (arrêté royal du 20 mai 1965, art. 5).

Les mandats concernés par la proposition de loi n'étant pas exercés à titre gratuit mais au contraire, donnant droit à un traitement ou à une indemnité, il convient de suspendre pendant la même durée le droit au traitement dans l'administration d'origine.

Art. 2.

Cet article règle la situation administrative des agents ou fonctionnaires à l'issue de leur mandat. Il ne serait en effet pas équitable que l'exercice d'un mandat politique place les intéressés dans une situation plus favorable ou plus défavorable que leurs collègues.

Pour la même raison d'équité, la même période ne peut être prise en considération pour deux régimes de pension.

Art. 3.

Cette proposition édicte des règles particulières pour les fonctionnaires ou agents de l'Etat et les agents des organismes parastataux; ces catégories ne doivent donc plus figurer parmi les cas d'incompatibilité parlementaire.

Art. 4.

Cet article doit permettre d'exclure des catégories limitées de fonctionnaires, par exemple d'un certain niveau, du bénéfice des dispositions de la proposition.

Art. 5.

Afin de placer dans une même situation administrative tous les mandataires, actuels et futurs, il convient de rendre applicables aux mandataires actuels les nouvelles dispositions.

J. FIEVEZ,
G. MAES,
C. TALBOT.

PROPOSITION DE LOI

Article 1.

Les fonctionnaires ou agents de l'Etat et les agents des organismes parastataux, élus en qualité de membre d'une des Chambres législatives ou de membre d'une députation permanente, ne peuvent rester en fonction dans leur emploi, ni continuer à en exercer les attributions.

Toutefois, ils participent à l'avancement dans leur administration ou organisme et y reprennent leur emploi à la fin de leur mandat.

Le Ministre compétent pourvoit intérimairement à leur remplacement.

Ils ne reçoivent aucun traitement pendant la durée de leur mandat du chef de leur ancienne fonction.

Het bepaalt echter dat dit verbod slechts tijdelijk is. De huidige toestand van de ambtenaren die een opdracht vervullen in een ministerieel kabinet, geldt als grondslag voor deze bepaling (koninklijk besluit van 20 mei 1965, art. 5).

Aangezien de door dit wetsvoorstel beoogde mandaten niet onbezoldigd worden uitgeoefend, maar integendeel recht geven op een wedde of een vergoeding, moet het recht op wedde in hun bestuur van herkomst voor dezelfde duur worden opgeschort.

Art. 2.

Dit artikel regelt de administratieve toestand van de beambten of ambtenaren na afloop van hun mandaat. Het zou inderdaad niet billijk zijn dat de betrokkenen door de uitoefening van een politiek mandaat in een gunstiger of ongunstiger toestand dan hun collega's worden geplaatst.

Omwille van dezelfde billijkheidsoverweging mag een zelfde periode niet voor twee pensioenstelsels in aanmerking worden genomen.

Art. 3.

Aangezien dit voorstel bijzondere regels oplegt voor de ambtenaren of beambten van het Rijk en de personeelsleden van de parastatale instellingen, moeten deze categorieën dus niet meer voorkomen onder de gevallen van parlementaire onverenigbaarheid.

Art. 4.

Dit artikel maakt het mogelijk dat beperkte categorieën van ambtenaren — bijvoorbeeld van een bepaald niveau — worden uitgesloten van aanspraak op de bepalingen van het voorstel.

Art. 5.

Om alle mandatarissen, zowel de huidige als de toekomstige, in een zelfde administratieve toestand te plaatsen, dienen de nieuwe bepalingen op de huidige mandatarissen toepasselijk gemaakt te worden.

WETSVOORSTEL

Artikel 1.

De ambtenaren of beambten van het Rijk en de personeelsleden van de parastatale instellingen, die verkozen zijn tot lid van een der wetgevende Kamers of tot lid van een bestendige deputatie, kunnen in hun ambt niet langer in dienst blijven noch de bevoegdheden ervan blijven uitoefenen.

Zij komen echter in aanmerking voor bevordering in hun administratie of instelling en nemen daarin na afloop van hun mandaat weer hun betrekking op.

De bevoegde Minister voorziet in hun vervanging ad interim.

Tijdens de duur van hun mandaat ontvangen zij generlei wedde uit hoofde van hun vroegere functie.

Art. 2.

A la fin de leur mandat, pour autant qu'il y ait reprise effective, le calcul de l'ancienneté et l'avancement du traitement ou, le cas échéant, la détermination du montant de leur pension est établi en prenant en considération la période du mandat dans sa totalité, comme si cette période avait été assurée dans le grade dont l'intéressé était revêtu au moment où il a quitté ses fonctions.

Cependant, si la durée du mandat assuré ouvre un droit à une pension, cette durée est déduite pour le calcul de la pension relative aux prestations effectuées en qualité de fonctionnaire ou d'agent salarié.

Art. 3.

A l'article 1er, premier alinéa, de la loi du 6 août 1931, établissant des incompatibilités et des interdictions concernant les Ministres, anciens Ministres et Ministres d'Etat, les membres et anciens membres des Chambres législatives, les mots « fonctionnaire ou employé salarié de l'Etat » sont supprimés.

Art. 4.

Le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, détermine les emplois ou fonctions qui sont exclus du champ d'application de la présente loi.

Art. 5.

Les parlementaires et députés permanents en fonction lors de la publication de la présente loi bénéficient des dispositions des articles 1 et 2, même s'ils ont dû mettre fin à leur fonction pour assumer un mandat politique.

5 juin 1974.

J. FIEVEZ,
G. MAES,
C. TALBOT.

Art. 2.

Na afloop van hun mandaat en voorzover zij hun functie werkelijk weer opnemen, worden de anciënniteit en de bevordering tot een hogere wedde of, in voorkomende gevallen, het bedrag van het pensioen berekend door het gehele tijdvak van het mandaat in aanmerking te nemen alsof die periode werd doorgebracht in de graad waarmee de betrokkene was bekleed op het ogenblik dat hij zijn ambt heeft neergelegd.

Indien de duur van het waargenomen mandaat echter recht op pensioen geeft, wordt die duur in mindering gebracht voor de berekening van het pensioen uit hoofde van prestaties als bezoldigd ambtenaar of beambte.

Art. 3.

In artikel 1, eerste lid, van de wet van 6 augustus 1931 houdende vaststelling van onverenigbaarheden en ontzeggingen betreffende de Ministers, gewezen Ministers en Ministers van Staat, alsmede de leden en gewezen leden van de Wetgevende Kamers, worden de woorden « ambtenaar of bezoldigd beambte van de Staat » weggelaten.

Art. 4.

De Koning bepaalt, bij in Ministerraad overlegd besluit, de betrekkingen of ambten die van de werkingssfeer van deze wet zijn uitgesloten.

Art. 5.

De parlementsleden en de leden van de bestendige deputaties die hun mandaat vervullen bij de bekendmaking van deze wet, kunnen aanspraak maken op het bepaalde in de artikelen 1 en 2, zelfs indien zij een eind hebben moeten maken aan de vervulling van hun ambt om een politiek mandaat te bekleden.

5 juni 1974.